

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 2, vasárnap.

VI. ÉVFOLYAM, 229. SZÁM.

Szervezetten és szenvedélyesen harcolunk a békéért!

A földkerekség sokszázmillió kétkézi szellemi dolgozója fajra, nemre nemzetiségre való politikai meggyőződésre való tekintet nélkül, október 2-án, lelkesen tüntet a béke mellett és határozott nemmel felel azoknak, akik újabb háborúval lángba akarják borítani a világot. Talán sohasem sorakoztak fel a világ dolgozó ilyen nagy számban, mint épen ma, amikor a hatalmas Szovjetunió által vezetett békétábor erőt napról-napra növekednek és erősödnek. Ebben az évben először, a párisi és prágai béke világkongresszus határozata értelmében, külön rapon ünneplik a béke erőinek harcát napját, fényes és felemelő ünnepségeket rendeznek a béke tisztelőire és határozottan elutasítják a háborúra uszító imperialisták aljas szándékait.

Bátran mondhatjuk, hogy nem volt a világtörténelemnek olyan szaka, amikor az emberek annyira vágytak és óhajtották a békét, mint éppen ma. Az első világháború szenvedéseiből és kényhullatásából alig ocsúdott fel a dolgozó nép és a tőkés, a burzsoázia, a monopóliumok és a trösztök máris kirobbantották a népek megsemmisítésére irányuló fasizta hadjáratot, amelynek szörnyű pusztításai, állatias kegyetlenkedései, mindent elsöprő dühe még élénken él emlékeztünkben. Ma már elmúltak a csatateret. A nyugati imperialisták azonban tarra törekednek, hogy háborus hisztériával valóságos rettegésben tartassák a népeket és tehetetlenségre kárhoztassák őket.

Az új háborúra uszító imperialisták és ügynekeik abban a hiú ábrándban ringatják magukat, hogy a háborútól való vak félelem szelíresolja a tömegek ellentálló erejét és megbénítja őket a támadóval szemben. A világ több mint hatszázmillió dolgozóját képviselő párisi és prágai békevilágkongresszusok kiküldöttjei azonban határozottan és emelt fővel világkiáltották a sokszázmillió dolgozó emberiségnek: „A háború megakadályozható, ha szervezetten és szenvedélyesen küzdünk a háborús uszítók ellen — a tartós békéért!”

A világ kétkézi és szellemi dolgozó elfogadta ezt a harcos kiáltványt és egyre többen és többen sorakoznak fel a béke táborának erőivel az új háborúra uszítók ellen. A párisi és prágai békekongresszusok határozatait értelmében, a nemzetközi békenapon, október 2-án tanujelét adják annak, hogy harcolnak a békéért és csatlakoznak az egyre növekvő békétábor erőihez, amelyet következetesen és moralküvés nélkül vezet a hatalmas Szovjetunió.

Az új háborúra uszító imperialisták és ügynekeik nem rettennek vissza attól, hogy a legújabb aknamunkáival fenyegetik a Szovjetunió hatalmas segítségét és támaszát el-

vező népi demokratikus államok erejét. Aljas szándékaik azonban nap-nap után napvilágra kerülnek és kudarcba fulladnak. A jugoszláv dolgozó népet eláruló Tito-klikt és ennek előretolt magyarországi bástyája, a napokban leleplezett Rajk kémbanda részére Washingtonban kidolgozott tervek megtörték a munkásosztály ellenállását. A magyarországi munkásosztály idejében elfojtatta és megakadályozta azoknak a terveknek végrehajtását, amelyek sárbatiporták volna a népi demokratikus vívmányokat és uralomra akarták juttatni az imperialisták szoldjában álló magyarországi nagypolgárságot, tőkéskeket, bankárokat.

A Világifjúsági Találkozó és még azelőtt, a Milánóban megrendezett II. Szakszervezeti kongresszus, a mexikói és legutóbb a szovjetunióbeli békeértekezlet mind-mind beszédes bizonyítéka annak, hogy a dolgozó nép nem akar háborút, vérontást, a városok és falvak elpusztítását, az emberi szabadságjogok lablaltiprását, rabláncokat (és bilincseket).

Az Egyesült Nemzetek Szövetsége közgyűlésén a napokban

Visinszkij külügyminiszter, a Szovjetunió kormányának nevében a béke megerősítését szolgáló paktum megkötésére szólította fel az Egyesült Államokat, Nagybritanniát, Kínát és Franciaországot. A szovjet javaslat ajánlja az ENSZ-nek, hogy itélje el az újabb háborúra történy előkészületeket, az atomfegyver használatát és az országok egymás közötti nézeteltéréseiket és véleménykülönbségeiket békés uton rendezzék, anélkül, hogy erőszakhoz, vagy erőszakkal való fenyegetéshez forduljanak. A szovjet javaslat nem ujkoleti, mert a második világháború befejezése után is a Szovjetunió állandóan és következetesen a világbéke fenntartásáért és megerősítéséért harcol. A TASS szovjet távirati iroda nyilatkozta is, — amelyet a szovjet kormány megbízásából a minap adott ki, — nem egyéb, mint ennek a következetes békeharcnak az újabb és legszebb bizonyítéka. „Ki kell jelenteni — szól a nyilatkozat — hogy a szovjet kormány annak ellenére, hogy birtokában van az atomfegyver, ragaszkodik és a jövőben is ragaszkodni fog régi álláspontjához, az atomfegyver alkalmazá-

sának feltétlen megtiltásához.” Ezért növekszik napról-napra a béke tábor és csökken azoknak a tábor, akik az új háború kirobbantásán mesterkednek. Ezért csatlakozik a világ dolgozó népe a hatalmas Szovjetunió által vezetett egyre jobban erősödő békétáborhoz, mert tudja azt, hogy „a szovjet nép megvédte a hitlerista hordáktól a világ civilizációját és a szovjet népek van ereje ahhoz, hogy még egyszer megvédje az újabb rombolások fenyegető veszélyétől” — amint Tyihonov szovjet író mondotta a moszkvai békekongresszuson.

Hogyan ünneplhetjük bensőségesen és méltóan a béke ünnepét?

A felelet igen egyszerű. Az üzemek és gyárak dolgozó munkahelyükön első Állami Tervünk időelőtti teljesítésével és tulszárnyalásával, a mezők dolgozó, a dolgozó földművesek azzal, hogy a városi és falusi kétkézi és szellemi munkások jövő évi kenyérért gondoskodnak és minden dolgozó munkahelyen teljesítj azokat a feladatokat, amelyeket első Állami Tervünk keretében teljesítenie kell. Munkánkban és harcunkban a munkásosztály élharcos

pártja vezet és irányít, a hatalmas Szovjetunió pedig értékes nyersanyag- és gépi felszereléssel segítségünkre van, hogy hazánkban előrehaladott iparimezőgazdasági állomattal teremtünk. Munkahelyünkön legyünk éberek, mert az osztályellenesség „dühödtt szenvedéllyel, százszorosra felfokozott gyűlölettel veti magát hareba a töle elvett „paradicsom” visszaszerzéséért...” — amint a nagy Lenin tanít erre bennünket.

Véssük emlékeztünkbe Sztálin generálisszimusz bölcs és örökértékű szavait: „még tulságosan élénken élnek a népek emlékeztében a legutóbbi háború borzalmai és tulságosan nagyok a béke mellett álló társadalmi erők hogy Churchill tanítványai a támadásban legyőzhessék őket és új háborúba sodorjanak”.

A béke erőinek scrogyszemléjén, az október 2-iki ünnepségeken, minden dolgozó határozott nemmel felel a háborúra uszító imperialistáknak és alnok ügynekeiknek, mert soha többé nem akarunk háborút, mert mi, dolgozó tömegek, a szocializmus építéséért harcolunk, amely otthonaink és családjaink békéjéért és boldogságáért, jólétünkért és fejlődésünkért küzd.

Október 2-án megmutatjuk, hogy mi, a béke hívei erősek vagyunk és eltökéltük, hogy megsemmisítünk minden háborús uszítót, a béke ellenségét!

LE A HÁBORUVAL, ELJEN A BÉKE!

Tömeggyűlésen tüntettek a kolozsvári értelmiségiek a béke mellett

KOLOZSVAR. — A béke mellett megnyilvánulások során, pénteken délután Kolozsvár értelmiségi tartották meg nagygyűlést a Diákházban. A város szellemi munkásai zsúfolásig megtöltötték a termét és kirobbanó lelkesedéssel tüntettek a béke, a Szovjetunió és Sztálin, a békétábor nagy vezetője mellett.

Raluca Ripan nyitotta meg a gyűlést, hangsúlyozva, hogy a békét nem elég akarni, hanem azt ki is kell vívni. Majd átadta a szót Pop Dumitru elmunkásnak.

— A kolozsvári munkások harcos üdvözlését hozom a város értelmiségének. Mi munkások a Terv túlteljesítésében vívjuk meg a magunk harcát a békéért, igazi szocialista lelkiismerettel — mondotta. Ezután Pavel Apostol egyetemi tanár emelkedett szólamra.

CSAK A MARXI-LENINI FILOZÓFIA TARTJA FEL A HÁBORU IGAZI OKÁT

Pavel Apostol, miután hangsúlyozta az értelmiségiek aktív részvételének fontosságát a béke mellett, areban, ezeket mondotta:

— Csak a marxi-lenini filozófia világította meg a háború igazi okát, mely gazdasági ok, s melynek ismeretében az emberiség megszabadul a háborútól való állati félelemtől s ehelyett harcosan kikényszeríti a békét a Wall-Street urától, akik a világ urai akarnak lenni. A Szovjetunió új típusú szocialista értelmiséggel 32 éve küzdenek a világ béke ügyéért s hozzájuk csatlakoztak az emberiség haladó értelmiségiek legjobbjai.

A KOZMOPOLITÁKNAK OTT A HAZAJUK, AHOL HIZIK A ZSEBÜK

Gadl Gábor, a RNK Tudományos Akadémiájának tagja beszélt ezután a kozmopolitizmusról, a reakció legveszélyesebb ideológiai fegyveréről, mely nem más, mint a ha: a haza iránti kötelességek tagadása és szolgai hajbókolás a Nyugat előtt.

— A kozmopolitáknak, a világpolgároknak ott a hazájuk, ahol hízik a zsebük — mondotta Gadl Gábor többek között. — Saját hazánk építését gátolja, aki a nyugati tudományhoz tapad és a saját erőnkben való szolgai bizalmatlanságot akarja fenntartani. A kozmopolita hiszolgatója a népek rabságban tartásának, s a kizsákmányolás fertelmes erkölcsének fenntartója.

MI, SZOCIALISTA MŰVÉSEK, A NEPEL HALADUNK

Vasile Moldovan lépett ezután a mikrofon elé. Ismertette a Nyugat dekadens művészetének újabb „alkotásait”, melyeknek egyetlen célja: elterelni a tömegek figyelmét a valóságtól, az élet égető kérdéseitől. Ez a „művészet” az utóbbi időben egyenesen a háborús uszítás szolgálatában áll.

— Az új típusú szocialista művészet — mondotta — a néppel halad és a nép érdekét szolgálja. Eleven, valóságos kérdéseket, a dolgozó nép

harcát eleveníti meg színházban, irodalomban, képzőművészetben. Példánk és útmutatónk ebben is a nagy Szovjetunió...

A TÖRTÉNELEM ILYET MEG NEM ISMERT...

Erdélyi László egyetemi tanár az imperialista országok haladó értelmiségének a békéért folytatott harcáról beszélt.

— A békeakarat olyan arányokban fog megnyilvánulni október 2-án, amilyent a történelem még nem ismert — mondotta többek között Erdélyi László. Majd felvetette a kérdést, számíthatunk-e az imperialista országok értelmiségének a támogatására. A felelet erre igen egyszerű. A haladó értelmiségiek legjobbjai az Egyesült Államokban, Angliában, Franciaországban és a világ minden táján beálltak a béke élharcosai közé. Ezek az értelmiségiek megtalálták a kapcsolatot saját munkásosztályukkal, az elnyomott gyarmati népekkel és a most gyarmatosítás alatt álló országok népeivel.

A BÉKE SZTÁLINI LOBOGÓJA MŰGE SORAKOZUNK

— Csak két zászló van, az egyik a Churchillé, a másik a Béke sztálini lobogója. Az értelmiségiek a Béke sztálini lobogója mögé sorakoznak fel — fejezte be előadását Erdélyi László.

Bugeanu Constantin egyetemi tanár, a Román Állami Opera igazgatója, beszédében röviden ismertette azt az utat, melyet értelmiségiek a szocializmus építésében megtettek, s rámutatott azokra a hatalmas eredményekre, melyeket a szocializmus országai, a Szovjetunió nyomdokain haladva, a Román Munkáspárt irányításával, országunk tudományos és művészi téren elért.

Új típusú értelmiség alakult ki, aki a szocializmus építésének szolgálatába állítja munkáját, mert tudja, hogy a háború csak a szocializmus által kerülhető el — mondotta Bugeanu Constantin.

NEMET MONDUNK A HÁBORUNAK!

Isac Emil író, a RNK Tudományos Akadémiájának levelező tagja, a román és magyar értelmiségnek a béke megvédéséért folytatott harca harcáról beszélt. A román-magyar megbékélés régen elképzelhetetlen volt, hiszen a Horthy „mindent vissza” jelszavára Antonescu „Nici-o brazda” jelszavával felelt. Mesterséges szakadékok, igyekveztek létrehozni a két nemzet között, ugyanakkor a román és magyar földcsurak és tőkés négyon jól megértették egymást, ha úgy kívánták érdekelte. Az alproblémák megszűntek, a román és magyar dolgozó nép — munkásság, parasztság és értelmiség — együtt haladhat, mert egy az érdeke: a szocializmus építése és a béke megvédése. A román-magyar testvériség kiépülésének ez az erőt felhozni országunk minden szektoráránd.

— Ma határozott nemet mondunk a háborúnak és igen, egyszerűen igent a békének — mondotta a továbbiakban Isac Emil, majd felémelt kezét. „Le a háborúval, éljen a béke!” kiáltással fejezte be előadását. Az ezt követő tapsorkánban benne volt a résztvevők véleménye. A nagyhatalmú előadásokat művészi műsor követte.

„Kivívjuk a békét! Ha egyesítjük erőnket, legyőzhetetlenek vagyunk. Megnyerjük a béke, az élet csatáját!”

A háború — kannibalizmus

IRTA: MARTIN ANDERSEN NEXO

(Az alábbiakban közöljük a nagy dán írók, a „Les Partisans de la Paix”-ben, a Béke Hívei Allandó Kongresszusa Bizottságának folyóiratában megjelent írását.)

Sok szó esik a kultúráról, főként az uralkodó osztállyal kapcsolatban. Azonban: vajjon nem az emberiség tömegei képezik-e a kultúra nehezédségi központját? Munkája és szorgalma, békés alkotó szándéka, munkakedve vajjon nem számít-e? És szerénysége! Szép péntek este életem, aztán a nap lefelé egy lyukat kerestem, ahol az éjszakát eltölthesse. Ez volt a sorsa. Naivságában hagyta magát kizsákmányolni, s már-már odáig jutott, hogy ne is érezze a démont a vállain.

Ennek a démonnak Kannibál a neve, s a költő már az Ezer-egy-éjben leleplezte. Szinbád a tengerész hajótörés következtében egy pusztá szigetre került. Szomszóság kinozta. Végül talál egy forrást. A fűvön, a forrás közelében egy ember: nyomorék, parulitikus, de kővér. „Vegy fel a vállaidra. En is csillapítani szeretném a szomszóságotom!” — lehelj elcsigázottan. És Szinbád a vállaira veszi, hogy ő is tudjon inni. Azután a kővér parazita nem akar többé leszállni. Lábai a Szinbád nyaka köré fonja s Szinbádnak minden cselekedetét Kannibállal a hátán kell végrehajtania. Lassankint úgy megszokja, hogy ezt az állapotot isteni akaratnak tartja, pálmabort készít Kannibál számára, s mikor az berug tőle, még támogatja is, nehogy leessék.

Kannibál az ősidőkből származik, amikor az emberek kezdték a hátsó lábukra állni s levették állati mivoltukat. Mialatt erőfeszítéssel művelték a földet s szelídítették a vadállatokat, éhség gyötörte őket. „Ez nagyon bonyolult dolog” — jelentette ki Kannibál. „Tehát inkább öljetek le a szomszéd törzs embereit. Így azonnal lesz hús az asztalotokon.” Engedelmeskedtek neki, aztán megették a tetemeteket. Ellenségnek nevezték el őket, mert így egyszerűbb volt a dolog. Ez alapította meg Kannibál szerénységét! Nem kellett többé velük tartania, amikor ölni mentek, nem távozott el többé a törzstől, mert neki adták a zsákmány tizedrészét. Aztán felvették a főnökük nevét és kannibáloknak nevezték magukat.

Egyszer aztán többet öltek, mint amennyit el tudtak fogyasztani. Minthogy még nem tudták konzerválni az ételmet sózással vagy füstöléssel, megromlott. „Ejtsetek foglyokat” — mondta nekik Kannibál — az élő hús eláll!

De a foglyok maguk is ettek, hisz enélkül éhenhalnak, vagy ehetetjenné váltak volna. Amikor már nagyon sokan voltak, értéktelenné váltak. „Dolgoztassátok őket az élelmükért” — szölt Kannibál — így semmibe sem fognak kerülni! — és megszületett a kannibalizmusból a rabszolgaság. Lassankint a társadalom olyan átalakuláson ment át, hogy Kannibál és neveltjei uralkodó osztállyá lettek, a tömeg pedig az ő rabszolgáikká vált. Ugyanakkor egy elhatározó erkölcsi fejlődés is végbe ment. Nagy gondolkodók bukkantak fel, s ezek kifejtették, hogy a háborúk bevérik a kezét és megzavarják a lelket; következképpen, a háború a rabszolgák beszerzésének nem természetes formája, hanem csak kivételes esete; tehát be kell vezetni a rabszolgák tenyésztését. Ezeket az embereket humanistáknak hívták, elgondolásaik alapján. Ez az elgondolás ma is tisztelgetnek örvend Kannibál intelligensebb leszármazottai körében: ez a liberális burzsoázia.

Amikor a rabszolgáknak már nem tudtak munkát adni, sokba került eltartásuk. Feltalálták akkor az egyéni szabadság tanát és szelnek eresztették őket, hogy saját maguk keressék meg eledelüket. Könnyű volt ismét összefogdosni, amikor a haza hívta őket... A háború s a kannibalizmus egymáshoz / kapcsolódnak, a rabszolgaság pedig folytatása ezeknek. A háború az alkotó, fejlődő emberiségnek, a valódi

kultúrának szegényfoltja, lepóra, melyet az emberiség Kannibállal és törzsével hurcolt magán évszázadokon keresztül. Ma azonban az ember, a föld hűségese barátja, kezdi tudatosan látni a parazitát, mely az emberi élet hajnalától nehezedik rá és nem fogadja el többé. A béke akarata végre úrrá lett rajta. Ki fog törni, mint a munka s a fejlődés minden parazitája elleni ítélet. Nem igaz-e az, hogy a párizsi békekongresszus óta az ember, az alkotó, több méltóságot és harci akaratot nyert? A türelmes munka nagy ereje, mely rezignáltan hagyta magát kihasználni s hozzákapcsolni a háborús gépezethez, felelevenült s emberi méltóságának tudatára ébredt. A békés munkálkodás jogát követeli, azt a jogot, hogy egy jobb életet építhessen a maga s az utána következők számára. Legyen vége a nemtörődömségnek, a kártékony fenevadak istápolásának, a bal orca odartásának, mintán jobbról pofonítottak. Félre Kannibál és törzse, félre mindazok, akik az emberi vérből élnek!

A Béke — az ember legnevesebb oldala — harossá vált. Kannibált végre-végre — halálra ítélték.

Béke — hatalmas szől. Két-ezer éven át bágyadságban, boletörődésben tartotta az emberiséget. Ma harcos szó, mely úgy peng, mint az acél. Semilyen harci ordítás nem fojthatja el. BÉKÉT A FÖLDRE!

A BÉKÉT ÉPÍTED...

Emlékezz csak: volt már olyan tavasz, Hogy nem szántották fel a földeket Háború volt csak néhány éve még S halált kiáltott rád a gyűlölet Vértől vöröslött sok szelid folyó Réműlet dúlt fel ezer életem Sarló helyett a halál aratott És traktor helyett a halál vetett.

Pincékben élünk, sokszor hetekig Ha a sziréna gyűlölt hangja szöjt Anyákra s kicsi gyermekekre is Sok ház fala recsegyve ráomlott Patkányélet volt, szegény, rettegés Ezt tették velünk emberi vadak S ha ezer évig élünk, akkor is Hogy boszulhatnánk meg a holtakat?

Erre gondoldj, ha munkába menet Agyad tervez és már lendül karod Erre gondoldj, ha békés napjaid Munkának, építésnek áldozod Erre gondoldj, ha rádió recseg S lelked békéjét űzik messziről Ha Nyugat „hideg-háborút” üzen Erre gondoldj és — dolgozz emberül!

Mert mit bánják ők a te holnapod És mit bánják ők a te gyermeked Ha pénzszerkevényük lassacskán ürül S kapzsi szívük a holnaptól remeg Látják, hogy eszmél, ébred a világ És népek rázzák szűk rabláncukat S leigáztak, sötétség helyett Fény felé tárják bizó arcukat..

Profitjukért hirdetnek háborút Emberi-pókok, gőzös gazdagok De Te legyőzöd őket egymagad Traktor kormányát ha megmarkolod Ha munkádat a gyárban szereted

Ha szorgalmas vagy, s erős a hited S mint gyenge gátat tengeráradás Elsőpri őket majd e lendület...

Békét akarsz? Akkor dolgozz, teremts Készítsd a Tervet, áraszsz életet Magadnak épít minden mozdulat És munkáddal — a békét építed!

MARTON LILI

Tudást, vidámságot, napfényt,

Öt, hat, hét elemi osztályt végzett falusi legények, munkástíjjak, gyári lányok néznek kissé riadtan az iskolapadból a vizsgázató tanárra. Ők azok az ország különböző részeiből bizottságilag felkutatott igéretes tehetségek, akik nagy elszárással nekivágtak a Művészeti Intézet felvételi vizsgájának. Az a néhány elemi iskolai osztály évekkel ezelőtt a hátuk mögött maradt. Azóta nemigen volt idejük és alkalmuk tródmali ismereteik fejlesztésére. A gyakorlati vizsgán, úgy érzik, megállították a helyüket. Nehogy itt, az elméleti írásbelin üssön ki balul a dolog.

A kérdés a pályázó fogalmazásbeli készségén túl az emberre, az ember belső világára is kíváncsi. „Milyen legyen a szocializmus felé haladó társadalom művésze?”

— Azt is megírhatom, hogy én hogyan, milyenek képzelem? — kérdi egy élénk tekintetű szőke munkáslány.

— A kérdés éppen arra vár feleletet, hogy ki milyenek képzel a művész feladatát, magatartását abban az új társadalomban, melynek mindnyáján építői vagyunk. Önök művészek készülnek, mert rátermettséget éreznek magukban erre a pályára. Kérdezzék meg önmagukat: mit várhat önöktől a szocializmus felé haladó társadalom? A választ írják le, az lesz a dolgozat.

A szemekben a szorongás riadalmát most már a bizakodás elgon-dolkozó nyugalma váltja fel. Az írás, a betűvetés sem megy könnyen mindegyiküknél, hát még a gondolatok formabontása, a megfogalmazás. Nem sokat kell írni, néhány mondatot csak, de azt helyesen és értel-mesen. Míg a tollak percegnek, megfigyelhetem aprajára őket. Ime így indul rohamra Dózsa György népe az utolsó hadállás, a tudomány és művészet birodalmának meghódítására. A földet, a gyárat, a bányát már birtokbavette. Ott áll a néptanácsokban és népbíróságokban s fiai a néphadsereg és milícia tisztikarában. Most mindjárt ki fog derülni, ha kezébe kerül a rajzotól, az eszet, ha kitanulhatja a zenélés vagy a színjátszás művészetét, hogyan és mire akarja az így megszerzett új lehetőségeket felhasználni?

A dolgozatok több-kevesebb fejlődés után papírra vetődnek. Fél-óra múlva már vannak, akik szedelőzködnek. Mások mérlegelik: elég-e, ha csak egy oldalnyi írnat? Nem volna-e szükség legalább még egy hatáson zárómondatra. Aztán aláírják, legyen, ami lesz, beadják és el-sietnek ebédelni. Már csak egy lány áll a teremben papírra fölé hajolva. Ugyanaz, aki az elején kérdezősködött. Tintája sincs, ceruzával röjja egymás alá rendes, olvasható írással a sorokat. Félproletár lány, falusi napszámos ember gyermeke, aki gyárban, bányában is „próbált szeren-csét”. Ömaga egyik vidéki város állami kereskedelmi vállalatánál alkál-mazott. Elröstelli magát, hogy utolsónak maradt, leteszi a ceruzát.

— Befeztetem — mondja — pedig még nagyon sokat tudtam volna írni erről. Hiszen ez az én ügyem is.

Ránézek. „Az ő ügye is?” Akkor helyben vagyunk. Csak azt saj-nálom, hogy egész dolgozatát nem másolhatom ide, hadd feleljen helyet-tem ez az egyszerű munkáslány, mikor arra a kérdésre kellene válaszol-nom: miért van szüksége mint halnak a vízre, madárnak a levegőre, a művészetnek a békére? Minden művészetnek, mely kőröskörül itt csirá-zik, nő, terebélyesedik fiatal Népköztársaságunkban.

vagy — háborút?

Azért kell nekünk a béke, hogy olyan új művésznemzedéket ad-hassunk át népünknek, a jövőnek, amely így látja maga előtt a feladatot, melynek megoldására tétként egész életét tette föl:

„Milyen legyen a szocialista művész? Elsősorban népszerűtő, őszinte, őnzetlen ember kell, hogy legyen. Neki mindig tudnia kell ve-lami értékeset, szépet adni a népek a jétékán keresztül. Egész main-kasságát arra kell fordítsa, hogy segítsen ennek a népek általán-tanulni, formálódni... Tudnia kell azt a munkás embert tanítani, vidá-tani, szórakoztatni, de úgy, hogy mindig nevelőhatású, értékes legyen az, amit ad. (Nem úgy jegyzi meg, mint a régi avult rendszerben, mikor a színpadrajtás pénzkérdés volt a tehetségtelenség számára, akik „teroi-veres gangsterdarabokkal tömtek tele a nép fejét”, hogy elfordítsák figyelmét saját szánalmas sorsáról.) Az igazi művész akkor bolog, ha alakítása révén megelégedést fejt ki a népből... Ez a legzsebb, amit a művész kaphat... Nagyon-nagyon szeretném elérni a vágyam, hogy a népből jövő és csakis neki játszó, a nép igazi művésznője legyek. El fogok menni falvakra, eldugott helyekre, hogy tudást, vidámságot, nap-fényt vigyek nekik. Hogy hirdessem nekik, hogy máma szabadon lő-vethetjük vágyainkat; tanulhatunk, mert segít a Pártunk, mert igazán a Mi országunk ez az ország, ahol minden munkás egyforma...”

Vajjon meghallják-e nyugaton, ahol Atlanti Paktumokkal, lépi és tengeri támaszpontok gyűrűjével, kémbandákkal és riasztó hírek peryp-tízüvel akarják a Szovjetuniót és a népi demokráciákkal szemben új háborúba heccelni a dolgozó milliókat, hogy nálunk itt keleten valóban új nép, új társadalom, új ember alakul, tanul, formálódik s egy egészen más élet alapjait rakja le itt, mint amely ma már cél, értelem és tartal-mos nélkül a Broadway-n liúktet. A kultúra ellen követ el büntetést, aki háborút akar kirobantani a Szovjetunió ellen, mely ezt a mi né-pünket felszabadította és példájával saját értékeinek felismerésére és kiaknázására rávezeti. Kinek lehet kára abban, ha ez a most felbűvő művésznemzedék valóban eljuttatja a falvakba, az eldugott helyekre a „tudást, vidámságot és napfényt”? S a népi demokráciák népei, me-lyeknek fiat ilyen eltökéltséggel készülnek fel a közösség szolgálatára, mélységesen tisztában vannak vele, mit köszönhetnek felszabadítójuk-nak és a békének, amint tisztában vannak azzal is, hogy a békétkör-erői legmögöhetetlenek. Mert ők a háború helyett tudást, vidámságot, nap-fényt akarnak árasztani a dolgozók tíz és százmillióra.

SZENTIMREI JENO

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Jubileum. Szovjet film, Csehov híres regénye nyomán. Előadások: 5, 7 és 9 órákor.

MAXIM GORKIJ: Október hó 2-ától, vasárnaptól kezdve: 217-es ember. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor.

MUNKÁS MOZGÓ: Az utolsó mohikán. Mulatságos cseh vígjáték. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap: matiné.

POPULAR: Október 2-ától, vasárnaptól kezdve: 217-es ember. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor.

ÚJ IDŐK: Romfilm hirdadó. — Harctéri festők. — Tudomány és technika. — A Moszkvai Nemzeti Színház 50. évfordulója. — Fialat tehetségek. Premier, 4 felvonás. — Csendes hegyi tájak. Színész rajzfilm. — Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

URÁNIA: Aranykürt. Filmre-mek. Előadások: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 és délután 3 órákor: matiné.

VÖRÖS CSILLAG: Pirogov. Megrázó jelenetek a világhírű orvostudós életéből. Előadások: 4, 6 és 8 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor: matiné

A Szovjetunió felmentettnek érzi magát a szovjet-jugoszláv barátsági szerződésből reáharuló kötelezettségek alól

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Szeptember 28-án Gromiko, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere fogadta Jugoszlávia ideiglenes ügyvivőjét és a következő tartalmu jegyzéket nyújtotta át neki:

Az összeesküvő és kém Rajk László és bűntársai ellen, — akik egyben a jugoszláv kormány ügynökei voltak, — szeptember 24-én Budapesten befejeződött per során bebizonyosodott, hogy a jugoszláv kormány hosszú ideje óta a Szovjetunióval szemben mélységesen ellenséges aknamunkát folytat, amelyet álszent módon a Szovjetunió iránti „barátságról” szóló hazug nyilatkozatokkal álcáz.

A budapesti per megmutatta azt is, hogy a jugoszláv kormány vezetői a Szovjetunió elleni aknamunkát nemcsak saját kezdeményezésükből folytatták és folytatják továbbra is, hanem idegen imperialista köröktől közvetlenül kapott utasítások alapján is. A perben feltárt tények megmutatták, hogy a jelenlegi jugoszláv kormány mindenben a külföldi imperialista köröktől függ és azok támadó politikájának eszköze lett. Ez a Jugoszláv Köztársaság szuverenitásának és függetlenségének felszámolásához kellett vezetessen és valóban oda is vezetett.

Mindezek a tények azt mutatják, hogy a Szovjetunió és Jugoszlávia között 1945 április 11-én kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést a jelenlegi jugoszláv kormány brutálisan lábbaltiporta és darabokra szaggatta.

A fenti okokból kifolyólag a szovjet kormány kijelenti, hogy a Szovjetunió ezentul mentesnek tekinti magát a fentemlített szerződésből folyó kötelezettségektől.

A Szovjetunió kormánya nevében GROMIKÓ helyettes külügyminiszter.

A Nemzetközi Békenap kolozsvári ünnepségeinek műsora

Délelőtt 10 órakor ünnepség a Szabadság-téren.
Délután 2 órakor a Dónát-, Kerekdomb-, Irisz-, Szamosfalva-, Patukörzetekben kulturális ünnepségek.
A Szabadság-téren délután 4 órakor kulturális műsor dalokból, szavaltokból, jelenetekből és népi táncokból, amelyeket a szakszervezeti kulturális csoportok adnak elő. Közreműködnek a színházak tagjai is.
Este 7 órakor a RNK íróinak kolozsvári fiókszervezete a Diákház nagyszalonnájában kulturális ünnepséget tart.
Nyolc órakor az ARLUS kolozsvári fiókja a Nemzeti Színházban rendez műsoros ünnepséget.
A délután folyamán a „Gh. Gheorghiu-Dej”-sporttelepen és a Dermatológus sporttelepen változatos sportműsor zajlik le.

Az imperialisták nem számoltak azzal, hogy a szovjet tudósok az atomkutatás terén is óriási léptekkel haladnak előre

A MAGYARORSZÁGI SAJTÓ KOMMENTÁRJA A TASS-KÖZLEMÉNYRŐL

BUDAPEST. — (Agerpres.) Truman elnök nyilatkozatával kapcsolatban kiadott TASS-közlemény élénken foglalkoztatja a magyarországi sajtót is. Így, a „Szabad Nép”, a Magyar Dolgozók Pártjának központi lapja, többek között ezeket írja:

— A Szovjetunióknak rendelkezésére áll az atomfegyver. A Truman nyilatkozatát higgadtan megerősítő TASS-közlemény meglepte és megrémítette azokat a nyugati köröket, amelyek a támadó imperialista propagandából hasznot húznak. Ezek a körök két esztendővel Molotov kijelentését valótlannak mondták, a „hideg-háborúban” bekövetkezett váratlan változás

azonban reszketésre készíteti őket.

A „Népszava”, a magyarországi Országos Szakszervezeti Tanács lapja így ír:

— A TASS-közlemény egyszerűen eltüntette azt a hamis és csaló legendát, hogy az atomenergia az amerikai imperialisták monopóliuma. A haladó emberiségnek, a békéért harcoló millióknak az a feladata, hogy az imperialistákat meghátrálásra kényszerítsék, a békéért folyó kemény harcukkal arra készítsék őket, hogy elfogadják a Szovjetunió javaslatát a fegyverkezés csökkentéséről és az atomfegyver betiltásáról.

A Nemzetközi Békenapon tovább fokozódik a haladó emberiség harca a békéért

PARIS. — (Agerpres.) A TASS hírgyűjtője jelentése szerint a „L'Humanité” előzetes eredményeket közöl mintegy 20 községből és több párisi negyedből a béke-szavazásra vonatkozóan. A számadatok szerint egyedül Párisban 200 ezer ember szavazott a békére. Annak ellenére, hogy a hatóságok a békeszavazás megakadályozására rendkívül terrort fejtettek ki, a szavazás mindenütt sikerrel járt. A legszélesebb néprétegek politikai meggyőződésére és vallásfelekezetre való tekintet nélkül szavaztak a békére.

A Francia Köztársasági Ifjúsági Szövetség vezetősége felhívással fordult tagjaihoz, kérve, minél nagyobb számban vegyenek részt a békefelvonulásban, valamint a Nemzetközi Békenap ünnepségein.

BEKE-HÉT BULGÁRIÁBAN SZÓFIA. — (Agerpres.) A Béke Híveinek bulgáriai bizottsága a Nemzetközi Békenap tiszteletére béke-hétet rendez az országban. Bulgária valamennyi városában és falujában gyűlést tartanak, amelyen a béke híveinek párisi és prágai világkongresszusán, valamint a béke híveinek a szovjetunióbeli kongresszusán résztvevő kiküldöttek mondanak beszédet.

A PANAMERIKAI SZAKSZERVEZETI BÉKEKONGRESSZUS SZOMBATON MEGNYILIK

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti: A panamerikai

szakszervezetek október 1-én és 2-án Chikágóban tartandó kongresszusára minden előkészület megtett. A Daily Worker clevelandi tudósítója szerint a kongresszusra egyedül Ohio államból 150 szakszervezeti kiküldött érkezik. A detroiti autógyári munkások szintén 150 főnyi küldöttséggel jelennek meg a békevédő kongresszuson.

Az ország dolgozói lelkesen csatlakoznak a RNK Állandó Békevédelmi bizottságának kiáltványához

BUKAREST. — (Agerpres.) Az üzemek és a gyárak dolgozói lelkesen készülnek október 2-ikára, a nemzetközi békenap megünneplésére. A munka után rövid gyűléseken ismertetik a RNK Állandó Békevédelmi bizottságának kiáltványát és határozott nemmel felelnek az angol-amerikai imperialisták háborús mesterkedéseire.

A béke tiszteletére rendezett üzemi üléseken a munkások, technikusok, mérnökök és tisztviselők kiáltványt intéznek az ország dolgozóihoz, amelyben felhívják, hogy a béke tiszteletére rendezett ünnepségeken teljes számban vegyenek részt és csatlakozzanak a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának felhívásához.

A RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága többször sürgönyt, kiáltványt és levelet kapott a kétkezi és szellemi dolgozóktól, amelyekben határozottan állást foglalnak a békéért folytatott

harc mellett, a háborúra uszítók ellen. A fővárosi „Vörös Grivica” vasuti főműhelyek munkásai, technikusai és mérnökei, az „Augustus 23” művek dolgozói, a „Vasile Roaită” üzemek munkásai és technikusai, az ország majdnem valamennyi textilgyárának munkásai, a dohánygyárak, a faipari dolgozók, a különböző szövetkezetek már jóval október 2-ikára előtt kinyilvánították tántoríthatatlan szándékukat a béke erőinek hatalmas táborára, hogy nem akarnak háborút. Kötelezettséget vállaltak arra, hogy hozzájáruljanak a béke táborának és a béke erőinek megerősítéséhez azzal, hogy munkahelyeiken odaadón és kitartóan dolgoznak első Állami Tervünk időelőtti teljesítéséért és tulszárnyalásáért. Munkával és harccal választolnak az új háborúra uszító imperialistáknak és ügynökeiknek.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének módot kell találnia arra, hogy a monarchofasizta görög kormány végét vessen az igazságtalan kivégzéseknek

— mondotta Visinszkij a Politikai Főbizottság ülésén

NEWYORK. — (Agerpres.) Az ENSZ Politikai Főbizottsága szeptember 28-án megkezdte az előzőleg elfogadott napirend értelmében a Balkán-bizottság jelentésének tárgyalását.

A jelentés említést sem tesz arról, hogy az Egyesült Államok ayiltan beavatkoznak a görögországi polgárháborúba, ezzel szemben számos alaptalan vádat emel Albánia, Bulgária és a Román Népköztársaság ellen. Az egyik „vád”, amelyet a jelentés megemlít, az, hogy ezek az országok erkölcsi támogatásban részesítették és részesítik a Görögország szabadságáért és függetlenségéért harcoló demokratikus erőket.

AZ AUSZTRÁLIAI KIKÜLDÖTT BÉKÉLTETŐ BIZOTTSÁGOT JAVASOL

Az ausztráliai kiküldött azt javasolta, hogy a jelentés megvizsgálását az ugynevezett békéltető bizottság jelentésének elkészültéig függesszék fel. A békéltető bizottságba az ausztráliai kiküldött a közgyűlés jelenlegi elnökét, az ENSZ főtitkárát, valamint a Politikai Főbizottság elnökét és alelnökét javasolta. A lengyel kiküldött hangoztatta, hogy az ausztráliai javaslatot gondosan vizsgálják meg, előzőleg azonban a kiküldötteknek adjanak lehetőséget arra, hogy a javaslatot tanulmányozzák. A lengyel kiküldött kérte továbbá, hogy a görög hatóságok azonnal vessenek véget a kivégzéseknek és a politikai foglyak hadbírótság elé állításának, ugyanakkor pedig semmisítsék meg a Katerina Zevgosz ellen kiadott halálos ítéletet.

seget arra, hogy a javaslatot tanulmányozzák. A lengyel kiküldött kérte továbbá, hogy a görög hatóságok azonnal vessenek véget a kivégzéseknek és a politikai foglyak hadbírótság elé állításának, ugyanakkor pedig semmisítsék meg a Katerina Zevgosz ellen kiadott halálos ítéletet.

AZ ATHÉNI KORMÁNY TERORJA NEM JÁRUL HOZZÁ A GÖRÖG KÉRDÉS MEGOLDÁSÁHOZ

Kiszelev, Bjeloruszlia képviselője, támogatta a lengyel javaslatot; kijelentette, hogy az athéni kormány terrorja semmiképpen sem járul hozzá a görög kérdés megoldásához.

Visinszkij szovjet külügyminiszter hangoztatta, hogy a szovjet kiküldöttség álláspontja az ausztráliai javaslattal kapcsolatban ugyanaz, mint az előző ülésen volt.

— A Szovjetunió kiküldöttségének az a meggyőződése, hogy valamennyi küldöttség, amely vele azonos emberies nézeteket oszt, támogatja a lengyel javaslatot, amely szerint a Politikai Főbizottságnak meg kell találnia a módot arra, hogy végét vessen a görögországi barbár, kegyetlen és igazságtalan kivégzéseknek.

Hogyan történik az építőipari technikusok és szakmunkások kötelező összeírása?

BUKAREST. — (Agerpres.) Minisztertanácsi rendelet értelmében — mint annakidején már közöltük — az egész ország területén október 6-8-ika között az összes építőipari technikusok és szakmunkások kötelesek összeírásra jelentkezni. Az összeírás alkalmával szerzett adatok hozzásegítik az Állami Tervgazdálkodási Tanácsot a munkaerő ésszerű elosztásához, az építési terv összeállításához.

Az építőipari munkások összeírása alkalmával a következőknek kell jelentkezniük:

1. Az építőipari szakmunkásoknak, függetlenül szakképesítésüktől és attól a beosztásuktól, amelyet az összeírás idején töltenek be és függetlenül attól, hogy melyik intézménynél vagy vállalatnál dolgoznak.

2. Az állami vállalatok, intézmények, szövetkezetek vagy magánvállalatoknál dolgozó összes építőipari szakmunkások még abban az esetben is, ha az összeírás idején nem végeznek szakképzettséggüknek megfelelő munkát.

3. Az összes építőipari szakmunkások, akik az összeírás idején nincsenek a munka mezéjén.

4. Az összes építésztechnikusok, almérnökök, műszaki vezetők, függetlenül attól, hogy az összeírás idején milyen beosztásban és milyen vállalatnál vagy intézmény-nél dolgoznak.

5. A munkaletelepeken vagy építkezési vállalatoknál dolgozók kötelező szakképesítéssel rendelkező személyek: mérnökök, elektrotechnikusok, gépészmérnökök, szelémérnökök, gépészmérnökök, elektroművezetők, a lakatos szakmunkában minősített hellográfok és litográfok, bádgosok, gépkecsiszerek, gépkocsivezetők, gépkocsis villanyberendezéshez értő személyek és vasmunkások.

6. Az építkezési vállalatok tulajdonosai vagy az építkezési vállalatok csak abban az esetben jelentkeznek összeírásra, ha az építkezési iparban szakképesítettük van, függetlenül attól, hogy van-e munka- vagy mesterkönyvük.

Az összeírás műszaki munkálatait a Központi Statisztikai Hivatal mellett működő Központi Bizottság végzi. Mindegyik minisztérium a Duna-feketetengeri vezérigazgatóságra, az Államvasutak, a Posta és Táviró Igazgatóságra összehívott bizottságokat létesítenek az illető intézmények keretében működő személyzet összeírására.

Az 50 alkalomzatnál több személyzettel dolgozó vállalatok és munkaletelek is kötelesek összeírás iró irókat felállítani. A megyei és városi összeírási munkálatok ellenőrzésére az illetékes ideiglenes bizottság mellett működő összeíró bizottságokat létesítették.

Az ifjú nemzedék helye a béke híveinek hatalmas, legyőzhetetlen hadseregében van.

GRUZIÁBAN,

a napfény, a tea és a narancs hazájában

az ember munkája termőföldé alakítja át a mocsaras vidékeket

Az alábbiakban N. Mihajlov és V. Pokaszvicsky világhírű utinaplója alapján foglaltatjuk a Szovjetuniót bemutató riportsorozatunkat.

Gruziában vagyunk, a meleg és a fény hazájában, amely tele van gyönyörű növényekkel, szép hegyekkel, bőkezű természettel és remek, életvidám emberekkel.

Gruzia fővárosától, Tbiliszitől keletre fekszik a borairól híres Kahetia. Az Alazán folyó völgyét szőlőskertek és dohányültetvények borítják. Észak felől a Kaukázus meredek lejtői védik. A kahetiai borok a Szovjetunió legjobb borfajtái közül valók.

A GRUZIAI HADIUTON

Észak felé a gruziai hadiuton mehetünk. Ez az ut híres festői szépségéről. A műút a hegyeken át visz, sok turista jár rajta s nagy az autóbusz- és személyautóforgalma. Ezen az uton eljutunk a Nagy-Kaukázus gerincére, ahonnan az utas bucsupillantást vehet a vidám Gruzia zöld halmaira.

Tbiliszitől villamosvasút visz nyugatra több mint 250 kilométeren át, felfelé a Kura völgyén. Ahol a Kura völgye megszűnik, egy mély erdei szakadékból bu-

gognak Borzsom gyógyerejű forrásai. Még tovább a gyógyhely fölött, ahol a túlelvél erdő már havasi legelőbe megy át, fekszik Bakuriani éghajlatmegfigyelő állomás, a sísport központja. A vonat felkapaszkodik a Szuram hágozóhoz és egy négy kilométer hosszú alaguton át eléri a nyugati lejtőt. Mintha hirtelen egy másik világba érnénk. Ez a Rion folyam medencéje, amely nyitva áll a nedves feketetengeri szelek előtt.

MINT EGY MELEGHÁZBAN

A Rion eléri a síkságot és lapallá szélesedik. Tikkasztó itt a forrás, mint egy melegházban. A levegő nedves és a földet is át-

itatta a nedvesség. A mocsarak körül a bozót, a fű egész dzsungelket alkot. A falvakban a mállárállomások vakítóan fehér épületeit látjuk. A parasztházak a nedves elleni védekezés miatt magas kőtalapzatokon épültek.

Kolhisz és a környező lejtők nedves szubtrópusi övezetben fekszenek. Egy-egy felhőszakadás úgy tűnik fel, mintha nem volna többé levegő a zuhatagokban, amelyek az égből a földre ömlenek. Batumban az évi csapadék mennyisége 2500 milliméter, több, mint bárhol máshol a Szovjetunióban.

A pálmák legyezőin át...

Gruzia feketetengeri partját hegyek védik a hideg szelektől. Itt forró a nyár és nagyon enyhe a tél. A kaukázusi feketetengeri part melegházi éghajlatában egész éven át szubtrópusi növények tenyésznek. A szovjet uralomig ennek a partvidéknek a termékenységet jóformán nem is használták ki. Most mindenféle nagy, szubtrópusi ültetvények vannak. Tea, mandarin, narancs, citrom, tungfa, luffa, kínai rami-csalán, babér, éterikus olajnövények te-

remnek itt. Sok ezer holdnyi mocsarat száritottak ki és igen sok eukaliptusz-fát ültettek el, hogy a talajból kiszivják a nedvességet és a dzsungelket virágzó ültetvényeké, gyógyhelyekké varázsolják. Ennek a vidéknek szubtrópusi mezőgazdasága jórészt fedezel a Szovjetunió szükségletét. 1943-ban Nyugat-Gruzia több, mint hatvan ezer tonna teát, és csaknem félmillió mandarint szállított az országnak.

Megkezdődött a szervezeti küzdelem a testi fogyatékosok kiküszöbölésére

Megnyitották Kolozsváron az ország első testi fogyatékosokat gyógyító intézetét

KOLOZSVAR. — A fiamnak csapott a válla. Gyenge a testalkata, szeretném, ha felmentene nekem tornából — mondotta az anya az iskola-orvosnak.

— Jól van. Kiállítom az igazolványt — felelte az orvos.

A gyerek ezentúl tornamentes lett. A válla azonban nem javult meg ettől. Sőt! Rosszabodott! Ide: masszázsa, megfelelő gyógygimnasztikára, légtornára lett volna szükség és a fiúcskának nemcsak a szervezete erősödött volna meg, de a külseje is visszanyerte volna rendes formáját.

A MULT BÜNEI

Ilyen szakorvosok, ortopédiai intézetek, gyógymasszázs, gyógytornával foglalkozó iskolai személyzet, gépek, felszerelések, azonban a kapitalista időkben alig voltak az országban. Testi fogyatékosok ezrei, csapottvállak, különböző gerincelferdülések, luddalpuak, iksz- és ólábuak szinte semmiféle kezelésben nem részesültek, vagy csak akkor kerültek orvos elé, amikor a testi hibák fájalmakat, szövődményeket, nagyfokú és nehezen javítható csontelváltozásokat és működési kieséseket okoztak.

Az országban ezen a téren kezdetleges állapotok uralkodtak. Pedig: a testi fogyatékosok nem csupán szépséghibák, hanem szociális betegségek. A gerincelferdülés következtében a tíz éves részei nem szelődnek. Az ilyen gerincelferdülés könnyen kaphat tuberkulózist, tüdőgyulást és munkateljesítményei is gyengébbek.

KEZELÉS KELL A TESTI FOGYATÉKOSNAK

A testi fogyatékosokat tehát kezelni kell. Milyen ezek a hibák igen gyakran a növényes levő gyermekszervezetben lépnek fel, ahol a csontrendszer és az izomzat hajlékony és könnyen befolyásolható, a hibák könnyen kezelhetők és könnyen elmulaszthatók.

A testi fogyatékosok meggyógyításával és megelőzésével tömegmunkákban tulajdonképpen csak a Szovjetunióban fog-

lalkoztak, ahol az orvostudomány a fejlettségi: az ortopéd gyógytorna, gyógymasszázs, stb. ma már több mint 30 éves múlt-ra tekinthetnek vissza.

AZ ISKOLAORVOSOK KÖTELESSÉGE

Kolozsváron a Petőfi-utcai leányiskola épületében most avatták fel a Testi Fogyatékosokat Gyógyító első Központi Intézetet. Gyönyörű termekben tornáztatják, masszírozzák, kezelik azokat a testi hibásakat, akiket az intézet orvosai a különböző csecsemő- és napköziotthonokban, óvodákban, inasiskolákban, üzemekben felkutattak. A tanítás most kezdődött meg. Ezzel egyidőben az iskola-orvosokra hárul az a feladat, hogy az iskolákban már a kezdetkeztől felkutatassák a testi hibásakat és azokat az intézetbe küldjék kezelésre. A gerincelferdüléseknél, de a többi testi hibáknál is, eleinte csak a gyermek tartása rossz és a gerincoszlop elferdülése később következik be. Ha a kezelést korán kezdik el, az eredmény összehasonlíthatatlanul gyorsabban áll be és a gyermek egy-kettőre egyenlőssé válik.

CSECSEMŐTORNÁ

A testi fogyatékosokat javító intézet egy hónapja működik, de máris sok gyermeket kezel. A felavatás alkalmával az intézet orvosai néhány gyönyörűben megjavult esetet mutattak be. Az intézetnek orvosi gimnasztikai, ortopéd-gimnasztikai, sportorvosi osztálya és dietikus konyhája van. Külön ki kell emelnünk a csecsemő tornaszobát, ahol az erre kiképzett személyzet minden kisbajánál jelenlévő anyát inyanoktat arra, hogy gyermekét hogyan hozza a világra. A rendszeres és szakszerű csecsemőtorna nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a gyermek testi hiba nélkül nőjön fel.

SZOVJET TAPASZTALATOK ALAPJÁN

Az intézet szovjet tanúságok és szovjet tömegtapasztalatok

alapján létesült a felállítás a Román Munkáspárt s a helyi ideiglenes bizottság kezdeményezését dicséri. Az intézet nemcsak a testi fogyatékosok meggyógyításával, hanem azok megelőzésével is foglalkozik. Orvosi és egészségügyi kérdéseket képez ki a később felállítandó vidéki intézetek számára.

Az első lépéseket megtettük ebben az irányban. Az egészségvédelemnek új szakaszához értünk. Az újonnan megalakított intézet az ifjúság, az új nemzedék egészségének egyik biztosítója.

SZILÁGYI ANDRÁS

Normadöntő ifjúságunk

KOLOZSVAR. — Az Augusztus 23 tiszteletére indított szocialista munkaversenyek eredményes lezárása után a munka üteme még fokozódott Kolozsvár üzemében és gyáraiban. Az ifjúság brigádok nagyszerű eredményekkel újabb lelkes munkavállalásokra ösztönözték a fiatalokat. A termelési eredmények emelkedését jelző, magasbátorító grafikonok bizonyítják, hogy az ifjúság vállvetve küzd a jobbért folytatott harc mostani szakaszában. A Béke Nemzetközi Napja, október 2-a, s a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, november 7-e küzdelme egyre nagyszerűbb normatűszármányok buzdítja Kolozsváron az ifjúságunkat.

AZ UNIREA

acélárugár ifjúságunkkal elhatározták, hogy

november 7 tiszteletére befejezik egész évi előirányzatukat. Az I. ifjúság brigád tagjai már az első napokban átlagosan 109 százalékos normatűszármányt értek el, s nagyszerű példájukra a II. brigád tagjai még szebb eredményeket mutattak fel. A II. brigádból Popovici János 130, Fodor Miklós 130, György János 120 és Szászka Anna 111 százalékos eredményt értek el. A IV. brigádból Rácz János ifjúságunk 154 százalékos eredményével tünt ki a brigád többi tagjai közül. Az egyéni munkavállalások teljesítésénél Márton Gyula 189, Miron Emil 191, Moldovan Ioan 180 és Bala György 166 százalékos eredményekkel mutatták meg fiataláguk minden lendületét és tettekkészségét.

A MENAJUL II.

üzemben az ifjúságunk nagy része már az elkövetkező esztendőre, 1950-re termel. Még az Augusztus 23. tiszteletére szervezett szocialista munkaverseny eredményeként teljesítették az előirányzatukat, s nagy lendülettel fogtak hozzá a következő évi termeléshez. Kövesdi Ferenc ifjúságunk 1950 márciusra és Imbuzan László májusra termelnek.

A Menajul II. ifjúságunk a termelés emelése mellett nem feledkeznek meg az önképzésről sem. Logosabb politikai kört alakítottak, ahol tizenöt ifjúságunk fejlesztett politikai tudását és készült

a magasabb elméleti képzettség elsajátítására.

AZ IRISZ

porcelángyár ifjúságunkai követik a nehéziparban dolgozó ifjúságunk nagyszerű példáját s minden erejükkel azon vannak, hogy naponta emeljék termelésüket. Az eredmény nem maradt el. A fiatalok közül Muntescu Radu 140, Cutbus Victor 125, Ujlaki János 110, Bakó Zsuzsanna 110 és Serb Lenuta 115 százalékkal haladták túl előirányzatukat.

A termelésben élenjáró ifjúságunk példája nyomán újabb nagyszerű eredmények születnek, s ma már a gyár valamennyi ifjúságunk küzd a termelés mennyiségi és minőségi emeléséért.

(t.-k.-)

Bánffyhungadon befejezték a cséplést

A földművesek belátták a szérűn való munka előnyeit

BÁNFFYHUNYAD. — (Levelezőnkől). Amilyen izgalommal kezdődött az aratás után a gabona szérűre való hordása, éppen olyan nyugodtan és zavartalanul foly le a cséplés. A szérűre való hordást eleinte bizalmatlanul fogadták a dolgozó földművesek, mert a multban a csűrökben csépeltek — ehhez voltak szokva. De amikor látták, hogy a szérűn való munka gyorsabb, mintha a csűrben csépelnének, igyekezett mindenki, hogy a gabonáját minél hamarabb összehordja szérűre. Hogy a szérűn való cséplés mennyivel gyorsabb és olcsóbb: legjobban bizonyítja a következő adat, amit Fejes Sándor gépész adott a villanyhajtású géppel kapcsolatban:

— A mult évben naponként 40—50 mázsát csépeztünk — mondta a gépész. Az idén éjjel-nappal ment a gép, nem kellett megszakítani a munkát, s naponta 240—250 mázsát csépeztünk ki. A mult évben a gépet benzinnel hajtotta, amely 25 mázsa benzint használt el. A cséplést 3 hét alatt végeztük el. Az idén 5 hét alatt fejeztük be, mert a szérűn csépeztünk. A gépet villany hajtotta, így megtakarítottuk a 25 mázsa benzint. A cséplést már befejeztük, s a gabonabeszolgáltatást is teljesítettük. A búza beszállítást 108 százalékkal, a rozsot 100 százalékkal teljesítettük. Az árpa kvótát 150 százalékkal teljesítették túl a dolgozó földművesek, az előirányzott mennyiségen felül. Bánffyhungadon dolgozó földművesei felkészültek az őszi vetési csatára, s rövidesen megkezdik a vetést.

Vass Erzsébet

LEVELEZŐINKNEK

ÜZENJÜK.

Sz. I. Csákiigorbó: Legutolsó tudósítása nem közölhető. Az anyagot véleménycikkben fogjuk felhasználni.

Lőrincz László, Tóvis: Az anyag később érkezett, időszerejét veszítette.

Kóza János, Jára: A sűtmei kollektív gazdaság felavatásán kiküldött munkatársunk résztvett, és irt róla. Így ezt az anyagot nem közöljük. Kérjük küldjön gyakrabban levelet.

Hajas Ida, Ferencbánya. A levél később érkezett. Kérjük gyakrabban küldjön tudósításokat.

Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei a békét építik:

133 százalékkal túlteljesítették a huzabegyűjtési tervet

TORDA. — (Tudósítónktól). Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei mind jobban fokozták a mezőgazdasági munkák iramát. A cséplést 77.47 százalékkal végezték eddig el. A termésátlag: búzából 811, rozsából 987, árpából 1.012, zabból pedig 859 kiló hektáronként.

Torda-Aranyos megyei dolgozó földművesek a begyűjtési tervet túlteljesítve tesznek eleget hazafias köteletségüknek. A búzabeszolgáltatást 133.10 százalékkal, a rozsbeszolgáltatást 110 százalékkal teljesítették túl. Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei tudják azt, hogy minden szem beszállított gabona, minden idejében felszántott barázda Népköztársaságunkat erősíti, ezáltal pedig erősíti a békeszerető népek taborát.

A járási központi verseny élén a szentmihályi járás dolgozó földművesei állnak. Második helyen a gyéresiek, harmadik helyen a marosludasiak.

A sűtmei „Horla” kollektív gazdaság dolgozói négy munkacsoportot alakítottak és megkezdtek az őszi mezőgazdasági munkát. Három munkacsoport az őszi vetési teendőket végzi, a negyedik a kollektív gazdaság istállót építi. A gazdaság dolgozóit példát mutatnak a környező falvak dolgozó földműveseinek és máris élenjárói a mezőgazdasági munkáknak.

Az átszervezett szövetkezetek megkezdtek a terménybegyűjtést

A befurakodott osztályellenségektől a megyei központot is meg kell tisztítani

KOLOZSVAR. — Előző cikkünkben beszámoltunk a kolozsvári szövetkezeti szervező bizottság tevékenységéről és ismertettük azokat az adatokat, amelyek igazolják, hogy szükséges volt az átszervezés. A többszörösére növekedett áruforgalom úgy vált lehetővé, hogy a megyei szövetkezeti központ gondot fordít a helyi szövetkezetek ellátására, hiteleket nyújt a falusi szövetkezeteknek, hogy azok minél virágzóbban tudják a dolgozó nép érdekeit szolgálni. Az áruellátás átszervezésén kívül a helyi szövetkezeteknél értékesítő központokat is létesítettek. Ezek most kezdtek meg működni. A falusi szövetkezetek begyűjtik a dolgozók termésteleségét, azokat a kolozsvári központba küldik, a központ pedig a megengedett legkisebb haszon hozzászámításával — ami alig több, mint a kezelési költség — a városi dolgozók ellátására fordítja. A szövetkezetek ezirányú ténykedése még csak alig néhány napos, de máris szép eredményeket hozott.

A termésvények mellett a falusi szövetkezetek gyógynövényeket, hulladékrongyokat és vadon termő növényeket, így csipkebogyót is gyűjtöttek. Eddig 14.478 kiló gyógynövényt adtak át a központnak, több, mint 1 millió lej értékben. Tájainkon értékes gyógynövények találhatók, amelyeket eddig senki nem gyűjtött össze. Vadon teremnek, könnyűszerrel összegyűjthetők, jelentős jövedelmet biztosítanak a dolgozó földművesek részére. A gyógynövények remek exportcikk, amiért gépe-

ket, mezőgazdasági felszereléseket és más, iparunk fejlesztéséhez szükséges felszereléseket kapunk külföldről.

A kolozsvári szövetkezeti gyűjtőközpontok az átszervezés óta 838.698 darab tojást gyűjtöttek össze, amelyek olcsó áron a városi üzemi élelmezéshez jutattak. 6.447 kiló rongyhulladékot gyűjtöttek, amiből szőnek, vagy papírgyártásra használják fel. 1080 kiló kukoricát, 331 kiló babot, 832 kiló napraforgóolajat, 466 kiló kőmennyagot, 1929 kiló repcemagot, 201 kiló lenmagot, 30 kiló mézet, 127 darab majorságot, 927 kiló túró, 312 kiló búzát, 3000 kiló almát, 5110 kiló faalmát, gyűjtött össze. A szövetkezeteknek ez az új tevékenysége egyre fokozódik s rövidesen eléri azt, hogy egy hét alatt félmillió darab tojást gyűjtsenek össze. Téli almát eddig 25 vagonnal kötötték le a termelőknél, kitűnő minőségű gyümölcsöt, aminek nagyrésztét exportálni fogják.

A megyei szövetkezeti központ állathizlálásra is kötött szerződést a dolgozó földművesekkel. A hizlálásra előleget adott, a teljes vételárát az átvételkor fizetik ki. 217 darab szarvasmarhát és 659 darab sertést hizlaltak a dolgozó földművesek a szerződés értelmében.

A központ eddig 5 millió 65 ezer lej hitelt folyósított a szövetkezeteknek, így a szegényebb községek szövetkezetei nincsenek rászorulva többé a kizsákmányoló kölcsönözésre.

alig néhány hónapja lezárt Szabadság-téri luxusereskedés volt társtulajdonosa, akinek kevés idővel ezelőtt még a felelős is külön ügyleteket bonnyoltott le, — textilláruval kereskedve, — természetesen nem mindig a törvényes formák betartásával.

Más hiányosságot is tapasztaltunk. Azt, hogy a kolozsvári

megyei központban semmiféle szervezeti élet nem folyik. A központot nap-nap után keresik fel a dolgozó földművesek, s ezek között politikai felvilágosító munkát is kellene végezni. Ennek egyik módja, a faliújság. Faliújság azonban az egész központ területén nincsen.

A tisztviselők között egész-

ségtelen szellem uralkodik. A volt „Szövetség” Központ” alkalmazottai elszigetelődnek a többiekől ami nagyon káros lehet a munkamenetre és amit sürgősen ki kell küszöbölni.

Hisszük, hogy ezeket a hiányosságokat felszámolva a megyei szövetkezeti központ a már megindított jó munka továbbfokozásával hiánytalanul fogja betölteni feladatát: a dolgozó földművesek áruellátását, a városi dolgozók termésvényekkel való ellátásának megkönnyítését, ezen keresztül pedig hozzájárul az Állami Terv túlteljesítéséhez és a városi és falusi dolgozók szövetségének további megszilárdításához.

A dolgozók segítségével megjavítják a szalmári Szamos-gátat

SZATMÁR. — (Kiküldött munkatársunktól). — A városi ideiglenes bizottság tervszerű munkája érezhető Szatmár életében. Sok tekintetben igen nehéz feladatokat tűzött ki megvalósításra ez a munkaterv, de bizonyos, hogy a város dolgozóinak segítségével sorra leküzdi a nehézségeket és így egyre erőteljesebb fejlődés távlatai nyílnak meg Szatmár előtt.

Rövidesen megnyitják 200 személyes női fémipari iskolánkat — ismertette a megvalósított és a megvalósításra váró terveket munkatársunkkal Asztalos Sándor, a városi ideiglenes bizottság elnöke. Ugyanakkor nagyobb szabású diótörő üzem létesítünk, amely tizenhat megye diótermését fogja feldolgozni. A diótörő üzem 350 személy számára biztosít munkát.

Ugye, mint az a tény, hogy a városnak sikerült a „Mondiala” szabó-termelő szövetkezet számára egy nagy városi épület átadni, ami lehetővé teszi, hogy az üzemet fejlesztve további 450 dolgozó számára adjanak munkát — lényegesen hozzájárul a városi dolgozók életszínvonalának emeléséhez.

Ugyanakkor a város vezetősége a „Mondiala” számára megfelelő tágas és korszerű kiválmak szerinti épületet adott át az üzem napközi otthona céljaira is.

Fontos és a város biztonságát közvetlenül érintő kérdés a Szamosgát rendbemozgatásának munkája. Erre a hatalmas munkára a kellő anyagi fedezet nem áll a városi ideiglenes bizottság rendelkezésére, de a közlő őszi esőzések miatt nem halasztható el a munka elvégzése. A Szamosgát rendbemozgat-

lát a város a saját erejéből, a városi dolgozó tömegek önkéntes munkára való mozgósításával fogja megoldani.

A megvalósítások és a tervek ismertetése után a városi ideiglenes bizottság tagjai rátértek a fennálló hiányosságokra. Ezen a téren kiemelték azt, ami az eredményes munkát nagyban megnehezíti, hogy a városi tisztviselők igen nagy része még nem rendelkezik azzal az osztályharcos politikai öntudattal, mely a nehézségek leküzdésében komoly segítséget jelen-

lene számukra.

— Ebben a tekintetben azonban mulasztás terheli közvetlenül a városi ideiglenes bizottság tagjait is — fejezte be tájékoztatóját Asztalos Sándor elnök, — mert nem foglalkoznak elég behatóan a tisztviselői kar politikai nevelésének kérdésével. Ezt a hiányosságot azonban, éppen úgy mint a többi, rövidesen felszámoljuk, hogy eredményes munkát tudjunk végezni és a lehető legkedvezőbb munkafeltételeket teremthessük meg. (—)

V. I. SZERGEJEV:

A traktorbrigád harca a bőséges termésért

KIADJA AZ ORSZAGOS SZAKSZERVEZETI TANACS

Vaszilij Ivánovics Szergejev, a munka szerzője, sorozatos sikereket elért traktorbrigád vezetője, a Szocialista Munka Hőse. A brigádvezető gazdag tapasztalatokkal rendelkezik és remekül megszervezte brigádja munkáját.

Szergejev elmondja, hogyan ért el minden évben magas terméskenyiséget, hogyan javította meg a terméseket.

Szergejev munkájának tárgyköre és végső következtetése az, hogy a traktoristáknak a bőséges terméshozamot tevékeny-

ségük elsőrangú célkitűzésének kell tekinteniük.

Traktoristáink Szergejev munkáját olvasva, tanulni fognak az élenjáró kolhóziista tapasztalatából, értékes gyakorlati útbaigazítást kapnak arra, hogyan kell megerősíteni a traktorbrigádok és a többi mezőgazdasági rajok közötti kapcsolatot a felsőbbrendű agrotechnika alkalmazására a szántóföldeken, mivel ez a mezőgazdasági termékek mennyiségi és minőségi megjavításának egyik főfeltétele.

„A Szovjetunió: a béke és az a'kotó munka országa, ahol magasra emelik az építő munka zászlaját, ahol nincsenek és nem is lehetnek hivei a támadó háborúnak.”

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15-33.

Kiadónival: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Lapkiadó: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős-szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

Földművesasszony a békéről

Az aradmegyei Agya községből írja a Világosságnak P. Kiss Józsefné 57 esztendő földművesasszony.

„Ötvenhét esztendő közepeskorom voltam és életemben 1949 szeptember 26-án volt alkalom először résztvenni egy olvasókör ülésén, ahol a békéről beszéltek igen szép szavakkal. En mindíg azt hittem, hogy elrehaladt korom miatt felesleges nekem bárhol is dolgozni, a közösségi munkából részt kéni. De most, amikor felvilágosítást volt alkalom hallani, amikor a szívem is elszorult a háborús uszítókról, meg a békétáborról szóló beszédekben, ott a négyes számú olvasókörben, ahol Fehér Mihály elvtárs és Arad Anna elvtársnő szótuk hozzánk testvéri hangon, beláttam, hogy nem kell tekintenem a háttam mögött elrepült 57 évet, hanem mártól kezdve én is bedolgozok a békéért harcolók nagy, becsületes táborába. Családomat is ezen az uton akarom vezetni mindvégig a mi Népköztársaságunk építő útján, amelyet a Román Munkáspárt irányít. Munkám főcélja: harcolni a békéért, a sötétség és a babonák ellen, aztán pedig tisztán és fertő nélkül hirdetni, hogy számunkra Október 2 örökké megartandó ünnep, mert mi is a béke táborhoz tartozunk, mióta Augusztus 23-án kibomlott számunkra az a zászló, mely a békét és szabadságot hozta meg nekünk.

Ez alatt a zászló alatt fogunk dolgozni és haladni, s a békéért, a haladásért fogunk élni!

Eljen a béke tábor, a hatalmas Szovjetunióval az élén!

P. KISS JÓZSEFNÉ
Agya község

SZOLGALATOS GYÓGYSZER-TÁRAK:

OKTÓBER 1-ÉN, SZOMBATON:

4. számú állami gyógyszer-tár (volt Csillag) Dózsa György-utca 36 szám, 6. számú állami gyógyszer-tár (volt Órangyal) Malinovszki-tér 1 szám, 9. számú állami gyógyszer-tár (volt Elekes dr.) Móck-utja 110 sz., 10. számú állami gyógyszer-tár (volt Orient) Móríz Zsigmond-utca 1 szám (Vágóhid), 14. számú állami gyógyszer-tár Deportáltak-utja 59 szám (Irisz-telep).

OKTÓBER 2-ÁN, VASÁRNAP:

1. számú állami gyógyszer-tár (volt Goina dr.) Szabadság-tér 34 szám, 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Higea) Széchenyi-tér 32 szám, 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Trefort-utca 18 szám, 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47 szám.

Időjárás:

Az európai időjárás helyzet átalakulás előtt áll. A leszálló légmozgás uralma és a velejáró csendes, napos időjárás egyre kisebb területre szorult vissza. Az Észak-Európán keleti irányba vonuló viharciklonok nyulványai most már Közép-Európát is időrosszabbodással fenyegetik. Franciaország déli részén is borulttá, esőssé vált az időjárás. Erdély fölött is megjelentek már az időváltozást jelző felhőfelhők. Kolozsváron délebb 20 fok, este 9 órákor 10 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 767 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASÁRNAP ESTIG: Mérsékelt déli-délkeleti szél, fátuolcsók. Később átvonuló és borulást okozó felhőzet, kisebb eső vasárnap egyelőre csak az északi határon lesz. Enyhülő éjszaka. Nappal továbbra is 20 fok körüli hőmérséklet.

FIGYELEM! Felkérem mindazokat, akik látótollait 1947, 1948, 1949 szeptember 30-ig javításra hozzám beadták, hogy 1949 december 1-ig átvenkedjenek kiváltani.

Megürzésükért tovább felelősséget nem vállalok.

GYURGY JAKAB MIHÁLY,

Jókai-utca 2-4.

Itt a téli vasuti menetrend!

KOLOZSVÁR. — Az államvasutak téli menetrendje október 2-ról 3-ra. vasárnapról hétfőre virradó éjjel 0 órákor lép életbe.

Az új téli vasuti menetrend a következő:

Rapidvonatok: A Kolozsvár—Tövis—Nagyszeben—Bukarest utvonalon közlekedő 36. számú autórapid Kolozsvárról indul reggel 8.27-kor, Tövisre érkezik 10.10-kor, Nagyszebenbe érkezik 11.30-kor, Bukarestbe érkezik 13.05-kor. Ellenvonata: Bukarest északi p. u. ról kiindulva reggel 8.12-kor, Nagyszebenbe érkezik 14.54-kor, Tövisre érkezik 16.17-kor és Kolozsvárra érkezik 18.02-kor.

Gyorsvonatok: A Bukarest—Tövis—Kolozsvár—Nagyvárad—Bihar-kereszt—Budapest utvonalon közlekedő 301. számú gyorsvonat Bukarest északi p. u. ról indul délben 12.35-kor, Brassóba érkezik 16.42-kor, Tövisre érkezik 20.26-kor, Székelykocsárdra érkezik 21.04-kor, Kolozsvárra érkezik 22.29-kor, Bánffyhyunadra érkezik 23.32-kor, Nagyváradra érkezik éjjel 1.12-kor, Bihar-püspökre érkezik éjjel 1.27-kor. Ellenvonata: a 302. számú gyorsvonat Bihar-püspökről indul reggel 7 órákor, Nagyváradra érkezik 8.11-kor, Bánffyhyunadra érkezik 10.12-kor, Kolozsvárra érkezik 11.06-kor, Székelykocsárdra érkezik 12.37-kor, Tövisre érkezik 13.10-kor, Brassóba érkezik 17.11-kor, Bukarest északi p. u. ról érkezik este 20.37-kor.

A Bukarest—Tövis—Kolozsvár—Nagyvárad—Szatmár utvonalon közlekedő 401. számú gyorsvonat Bukarestből kiindulva délután 18.30-kor Brassóba érkezik 22.36-kor, Tövisre érkezik éjjel 2.57-kor, Székelykocsárdra érkezik 3.36-kor, Kolozsvárra érkezik reggel 5.07-kor, Bánffyhyunadra érkezik reggel 6.16-kor, Nagyváradra érkezik reggel 8.06-kor, Székelyhidra érkezik 9.06-kor, Érmihályfalvára érkezik 9.33-kor, Nagykárolyba érkezik 10.16-kor, Szatmárra érke-

zik 11.06-kor. Ellenvonata: a 402. számú gyorsvonat Szatmárról indul délután 15.50-kor, Nagykárolyba érkezik 16.41-kor, Érmihályfalvára érkezik 17.20-kor, Székelyhidra érkezik 17.54-kor, Bihar-püspökre érkezik 18.39-kor, Nagyváradra érkezik 18.48-kor, Bánffyhyunadra érkezik 20.52-kor, Kolozsvárra érkezik 21.53-kor, Székelykocsárdra érkezik 23.20-kor, Tövisre érkezik éjjel 0.15-kor, Brassóba érkezik 4.48-kor, Bukarest északi pályaudvarra érkezik reggel 8.26-kor.

A Bukarest—Mádéfalva—Szeretfalva—Dés—Zilah—Szatmár utvonalon közlekedő 403. számú gyorsvonat Bukarestből indul reggel 6.23-kor, Brassóba érkezik 10.42-kor, Sepsiszentgyörgyre érkezik 11.36-kor, Csíkszeredába érkezik 13.28-kor, Dédára érkezik délután 17.43-kor, Szeretfalvára érkezik 20.09-kor, Désre érkezik este 21.42-kor, Zsibóra érkezik éjjel 23.44-kor, Nagyváradra érkezik éjjel 1.29-kor, Szatmárra érkezik éjjel 2.51-kor. Ellenvonata a 404. számú gyorsvonat Szatmárról indul délben 11.16-kor, Nagyváradra érkezik 12.31-kor, Zsibóra érkezik 14.13-kor, Désre érkezik 16.09-kor, Szeretfalvára érkezik 17.50-kor, Dédára érkezik 20.16-kor, Csíkszeredára érkezik éjjel 1.00-kor, Sepsiszentgyörgyre érkezik éjjel 2.38-kor, Brassóba érkezik éjjel 3.26-kor, Bukarestbe érkezik reggel 7.18-kor.

A Kolozsvár—Nagyvárad—Arad Temesvár utvonalon közlekedő 307—308. számú gyorsvonat Kolozsvárról indul délben 11.38-kor, Bánffyhyunadra érkezik 12.37-kor, Nagyváradra érkezik 14.23-kor, Aradra érkezik 17.04-kor, Temesvárra érkezik délután 18.15-kor. Ellenvonata: a 305—308. számú gyorsvonat Temesvárról indul délben 11.30-kor, Aradra érkezik 12.34-kor, Nagyváradra érkezik 15.05-kor, Bánffyhyunadra érkezik délután 17.00-kor, Kolozsvárra érkezik 17.57-kor.

Személyvonatok: A Szatmár—

Nagyvárad—Kolozsvár—Tövis—Bukarest utvonalon közlekedő 4002. számú személyvonat Szatmárról indul reggel 9.05-kor, Nagykárolyba érkezik 10.12-kor, Érmihályfalvára érkezik 11.03-kor, Székelyhidra érkezik 11.43-kor, Nagyváradra érkezik 12.51-kor, Bánffyhyunadra érkezik 16.07-kor, Kolozsvárra érkezik 17.41-kor, Székelykocsárdra érkezik este 20.07-kor, Tövisre érkezik 21.02-kor, Brassóba érkezik éjjel 3.56-kor, Bukarestbe érkezik reggel 9.10-kor. Ellenvonata: a 4001. számú személyvonat Bukarestből indul reggel 9.30-kor, Brassóba érkezik 15.13-kor, Tövisre érkezik 22.03-kor, Székelykocsárdra érkezik 23.05-kor, Kolozsvárra érkezik éjjel 1.15-kor, Bánffyhyunadra érkezik éjjel 2.54-kor, Nagyváradra érkezik reggel 5.49-kor, Székelyhidra érkezik 7.01-kor, Érmihályfalvára érkezik 7.34-kor, Nagykárolyba érkezik 8.24-kor, Szatmárra érkezik reggel 9.27-kor.

A Bukarest—Tövis—Kolozsvár—Nagyvárad—Szatmár utvonalon közlekedő 4003. számú személyvonat Bukarestből indul este 20.27-kor, Brassóba érkezik éjjel 2.12-kor, Tövisre érkezik reggel 8.56-kor, Székelykocsárdra érkezik 10.04-kor, Kolozsvárra érkezik 12.20-kor, Bánffyhyunadra érkezik 14.02-kor, Nagyváradra érkezik 17.03-kor, Székelyhidra érkezik 18.25-kor, Érmihályfalvára érkezik 18.59-kor, Nagykárolyba érkezik 19.55-kor, Szatmárra érkezik 21.00-kor. Ellenvonata: a 4002. számú személyvonat Szatmárról indul reggel 9.05-kor, Nagykárolyba érkezik 10.12-kor, Érmihályfalvára érkezik 11.03-kor, Székelyhidra érkezik 11.43-kor, Nagyváradra érkezik 12.51-kor, Bánffyhyunadra érkezik 16.07-kor, Kolozsvárra érkezik 17.47-kor, Székelykocsárdra érkezik 20.07-kor, Tövisre érkezik 21.02-kor, Brassóba érkezik éjjel 3.58-kor, Bukarestbe érkezik reggel 9.10-kor.

(Folytatjuk.)

VILÁGOSSÁG SPORT

Sportolóink a békéért!

A CFR és a „Herbák János” szakszervezet öntudatos dolgozói is kivesszük részüket a békéért folytatott harcból. A két szakszervezet összes sportolói határozatot hoztak a békéért folytatott harc nemzetközi napja alkalmából. A határozat a következőket tartalmazza:

„Október 2-án, a Béke Nemzetközi Napját az egész világ dolgozó népe bizalommal várja. Az egész világ dolgozóinak törhetetlen békeakarata nap-nap után erőteljesebben nyilvánul meg. Jól tudják, hogy a Szovjetunió által vezetett békétábor harca a háborús uszítók ellen gazdasági, kulturális előrehaladásunk mellett, fejlődésünk is biztosítja.

Mi, a CFR és a „Herbák János” szakszervezet sportolói, a békéért harcolók mellett állunk. Jól tudjuk, hogy a háború csak pusztulást, felült sporttereket, a sportolók élgárdájának meggyilkolását és a sporttechnikai színvonalának esését hozza magával.

Mi a háború ellenségei vagyunk!

Tudjuk, hogy a sport a népek testvéricségének egyik fontos tényezője, amely a termelés érdekében történő fizikai és erkölcsi megerősítést szolgálja és eszköz a dolgozók jobb életszínvonalára elérésére. Nem akarjuk, hogy a sporttereken szerzett energiánkat egyes örültek kénye-kedvéért elfecséreljük. Ezért mi, a CFR és a „Herbák János”-művek sportolói, elítéljük a háborút és azokat, akik azt kívánják és kötelezettséget vállalunk, hogy a Béke Nemzetközi Napja tiszteletére kifejlesztjük és állandóan emeljük ideológiailag, politikailag és sportszínvonalunkat, hogy ifjúságunk minden tüzével harcolhassunk a békéért azok ellen, akik háborúra uszítanak. Harcoljunk a szocializmusért, a proletár nemzetköziségért és ennek a harcnak jegyében magunkévá tesszük az Ifjúsági Világkongresszus jelszavát: „Előre a tartós békéért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a jobb jövőért!”

A KOLOZSVÁRI CFR ÉS A „HERBÁK JÁNOS” SZAKSZERVEZET SPORTOLÓI.

MIT NÉZZÜNK MEG?

SZOMBAT:

Ökölvívás. — Este 7 órákor, 1. számú fiúliceum Kossuth Lajos-utca 7 szám: Nagyvárad—Kolozsvár RNK kupamérkőzés.

VASÁRNAP:

Asztalitenisz. — Délután 10 órákor. Szakszervezetek Háza (volt Városháza): Nagyvárad—Kolozsvár ifjúsági válogatott.

Atlétika. — Déután fél 3 órákor, Gh. Gheorghiu-Dej pálya: Csúcsjavító kísérlet a Békenap tiszteletére.

Labdarúgás. — Déután negyed 5 órákor, Gh. Gheorghiu-Dej pálya: CFR—Hadsereg „Őszi Kupa” mérkőzés.

Röplabda. — Déután 3 órákor, Gh. Gheorghiu-Dej pálya: Villámturna.

Torna. — Déután negyed 4 órákor, Gh. Gheorghiu-Dej pálya: Díszturna.

Úszás. — Déután 2 órákor, Herbák János-művek uszodája: Csúcsjavító verseny a Békenap tiszteletére.

KAPÁSBÓL.

SOROKSAR—VASAS 1:1.

Csütörtökön játszották le az elmaradt magyar bajnoki labdarúgó mérkőzést.

KOMAROV 48.5 MP-RE javította a szovjet 400 m-es síkfutó csúcsot. A régi csúcsot 13 évvel ezelőtt érték el.

JESZENSZKY új magyar csúcserejét ért el a 3000 m. akadályfutásban. Az új csúcs 9:11.2 perc.

Tojás-szén

— kis és nagy tételben —
eladó

„Ospatarul” Szövetkezet
Kolozsvár, Szabadság-tér 20

Téli bundát

(éjjeli órák részére)

megvételre keresünk

ROLYAI

TUDOMÁNYEGYETEM,

Kolozsvár, Arany János-u. 11.

Telefon: 26-69

Poloska rts?

Egyedüli komoly megoldás:

„PARAGAZ”!!

Petéstől írtunk teljes garanciával.

„Tisztaság” Vállalat

Kolozsvár. Felvételi hely: Corvin könyvtár, Jókai-u. 3.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 30 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetéséknél 20 lej pótdíj fizetendő.

A kolozsvári mozgófénykép-színházak

október 1-től kezdődően előadásait délután 3 órától kezdi

ADAS-VÉTEL

UJ IMPERIAL, süllyesztős varrógép eladó. Érdeklődni Móricz Zsigmond-utca 6. 7270
GYERMEKBUTORT, székeket keres megvételre a „Relios” kötött árúgyár, Mócsok-utca 58. 7293
FERFI kerékpár, kitűnő állapotban eladó. Cim a kiadóban. 7341

NEGY darab használt, kárpitozott szék és egy kihuzható asztal sürgősen eladó. Király-utca 30, Sármsonnál. 7366

JOKIVITELŐ, modern dió-teleházi és két jókarban levő szekrény sürgősen eladó. Dézsma-utca 2, asztalosnál. 7366a

MŰVESZI képek, nagyobbak, kisebbek, ebédőlkredenc, asztal eladók. Dózsa György-utca 16, emelet, ajtó 1. 7304a

SZEKRÉNYT veszek. Lehet kombinált is. Cimeket: Kolár, Román Opera portásához kérem. Tkv (S1)

KÖRKÖTŐGÉPET kifogástalan állapotban vennék. Ajánlatokat „Körkötőgép” jellegre kiadónak kérek. 7332

ELADÓK: sezlon, ágyak, szekrények. Ghica (volt Tamás András)-utca 6, az udvarban. Rákóczi-negyed. 7344

ELADÓ 160 literes rézüst házzal, szilvátfőzésre alkalmas. Cim: Tordai-ut 27. 7349

HASZNÁLT borotvapengét veszek és közzétételét felelősséggel vállalom. Schwartz, Széchenyi-tér 29. 7351

LAKATOS kereszámok, felszerelést, stb. keresek megvételre. Cimeket vagy ajánlatokat „Szer-zám” jellegre a kiadónak kérek. 7357

ZONGORA (márkás) 25.000 lejért, festmények, íróasztal, piros szalagarnitúra, gumiszőnyeg, feketekávé-készlet (ezüst), hintaszék jutányosan eladók. Szentci Molnár-utca 18. (Hetes autóbusz). 7362

ELADÓK: két régi hegedű tokokkal, vonókkal, Steyer kerékpár, 80 százalékos új gumikkal, körbenforgó, szellőztető ventilátor, hősugárzó, fali ingaóra, 2 darab kerékpár külső-gumi. Papp, fodrászszület, Pacii—Béke (volt Teleki Pál)-utca 2. Óvár. 7364

KERESEK megvételre két világos ruhaszekrényt. Cim a kiadóban. 7353

ELADÓ 100 darab butellás üveg, 10 almás láda. Széchenyi-tér 14, Tóthnál. Tkv (S1)

SÜRGŐSEN eladók: ruhászekrény, södrony, eladók. Vasné, Magyar-utca 10. 7372

ELADÓK: sörös, literes üvegek, kis vashordó, asztal, ablakra mára üveggel, álló fogas. Timár-utca 20, ajtó 22. 7373

ELADÓ kuglizó és fátrák anyaga: téglá, bádug és fa, Megtekinthető Március 6-utca 13, naponta 15—20 óra között, házfelügyelőnél. 7374

ELADÓK: női valódi pézsmabunda, fekete, középtermetre, férfi bőrkabát, ólomkristály ivókészlet, hatszemélyes, alpaka evőeszköz, hatszemélyes, két ablakra stor-függöny, nagy belgatűkör, ebédőlbutor, fekete tölgy. Jókai-utca 20, délután 3—5. 7375

JÓ MESTERHEGEDŰK kitűnő állapotban eladók. IV. ker. Ehrlich (volt Ráday, korábban Kun Géza)-utca 1. Telefon: 14—80. 7376

HÁLÓSZOBA eladó. Constantinescu, Fericirei—Boldog-utca 15. 7377

ELADÓ jókarban levő fűzőkemma. Gospodarilor (Földész)-utca 12. 7379

ELADÓ 4 hónapos Pikhins kutyakölyök. Caragiale-utca 3, földszint 5. 7378

SINGER csónakos varrógép eladó. Budai Nagy Antal-utca 21, ajtó 3. 7393

ELADÓ kézzel szedett téli fajalma. Budai Nagy Antal-utca 65, Chifor. 7386

JÓ állapotban levő mély gyermekocsi eladó. Szócs, Karl Marx-utca 48. 3787

500-AS motorkerékpár eladó, vagy elcserélhető kis autóval, nagy motorkerékpárral, ráfizetéssel. Marsaryk-utca 46. 7389

MEGVÉTELRE keresek férfi bőrkabátot, magas termetre. Radák-utca 3, házfelügyelő. Tkv

SÖTETKÉK férfi télikabát eladó. Méhes-utca 7. 7402

TIZEDES mérleget veszek 50—100 kilóig. Atjáró-utca 20. 7418

INGATLAN-LAKAS

ELADÓ házhelyek: Gelu-utca 8 és Béla király-utca 37 szám alatt. Érdeklődni Kölcsey-utca 13 alatt. 7322

VESEK Attila-uti, Rákóczi-uti negyedben kisebb családi házat. „Nem beköltözhető” jellegre, 7329

SÜRGŐSEN eladó szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel. Azonnal beköltözhető. Transilvania, Szabadság-tér, 19. 7334

KÜLÖNBEJÁRATU, egyszobás lakásomat elcserélném egy szoba, konyhára. Érdeklődni Karl Marx-utca (volt Rudolf-út) 19. szám alatt. — Ugyanott fele nőikabát eladó. 7338

CSERELNEM, bukaresti központi lakásomat kolozsvári kétszobás, komfortos lakással. Kovács, „Sovromasfurare”, telefon: 21—26, Szabadság-tér 23. 7342

ELCSERELNEM szoba, konyhás, állomás-környéki lakásomat egy vagy 2 szoba összkomfortosra. — Diványtakarót veszek. „Tiszta” jellegre. 7341

HOREA-UTI szoba, konyhám elcserélném két szoba, komfortra. bárhol! Költséget téríték. Cim a kiadóban. 7349

KÖZÉPKORU állami tisztviselőnő buorozott szobát keres. Cimeket „Szerény igényű” jellegre kiadónak. 7368

TISZTVISÉLŐNÖT, vagy tanulóleányt lakásba befogad idősebb asszony. Cim a kiadóban. 7380

NYUGDÍJAS, középkorú férfi, kinek házfoglalkozása van, amelyhez női társ szükséges. Lakást keres. Cimeket kiadónak „Lakás” jellegre kér. 7384

LAKÓTÁRSAT keresek egyetemista fiámmal. Köztársaság-utca 20, földszint. 7388

ALLAST KAPHAT EGYEDŰLÁLLÓ, középkorú vidéki gazdálkodó keres intelligens házvezetőnőt, a gazdaság minden ágában jártas, azonnali melépésre. Cim a kiadóban. 7336

INTELLIGENS, jólfizető bejáró házvezetőnőt felveszek. Petőfi-utca 64, háromszor csengetni. 7385

GYERMEKSZERETŐ, főznetudó bejárónőt felveszek. Fogarasiné, Alkony-utca 41. 7381

ÖNÁLLÓAN, jólfizető háztartási alkalmazottat keresek. Nemes, prof. Racovita-utca 8. II. emelet. Gr. 200

RPR Judecătoria populară urbană Cluj. — Dosar Nr. 4670—1949.

CITATIE Nr. 4670 anul 1949 luna Septembrie ziua 30.

DI. Demeter Zoltan, domiciliat in loc necunoscut, este citat la această instantă, camera Nr. 19, pentru ziua de 13 Octombrie 1949 ora 8 in calitate de parăt in procesul de divort.

In caz de neprezentare judecătore se va face in lipsă conform art. 152 din Codul de procedură civilă.

Parătul este dator ca, până in termenul de cel mult 5 zile inaintea termenului de judecătă, să depună intâmpinarea sa si actele de care se serveste.

(L. S.) Judecătör (ss) Dr. Fătu. Grofier, (ss) Pândy Ileana. 7397

A tanulóifjuság figyelmébe! Alulírott könyv- és papírkereskedések dolgozói és vezetői — a Szakszervezettől egyetértve — elhatározták, hogy a tanulóifjuság érdekében üzleteiket október 15-ig bezárólag a következő órákban fogják nyitva tartani:

Reggel fél 8 órától déli fél 2 óráig.
Délután 4 órától 8 óráig.
Szombat délután az üzletek zárva maradnak.

LIBRARIA NOASTRA 1. és 2. — CARTEA RUSA — PETOFI ATHENAEUM — SOLIDARITATEA TANTESTULETI SZÖVETKEZET

Mel: fájdalommal tudatjuk, hogy

Lakatos János

CFR nyugdíjas

70 éves korában elhunyt. Temetése október hó 3-án délután 4 órakor lesz a temető nagykápolnájából.

A gyászó család

MENYASSZONYI ruhák, fátyla, kszoruk kikölcsönzése, „Dábla”, Horea-ut 35. Tkv.

BÖRDISZMŰVES-MŰHELYE. MET Dózsa György-utca 22 szám alól áthelyeztem Eölyai-utca 4 szám alá. László József bördöndős. Tkv

PATKÁNYFOGÓ kutyát bére keresek. Volt Unió-utca 6, házfelügyelő. 7376

Tiszta literes üveget veszünk

„Ospătarul” Szövetkezet Kolozsvár, Sz. badság-tér 20

Az Iparügyi Minisztérium D.A.C. ÁLLAMI VALLALAT

kolozsvári 41. számú, GYUFAGYAR-UTCA 3. SZAM alatti MEGYEI GYŰJTŐ KÖZPONTJA (telefon: 26—48)

felkéri mindazokat, akiknek üvegszerepük van, hogy a fenti címre 3 napon belül jelentsek be, gyűjtés céljából. A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

Név.
Pontos lakcím.
Az üveg minősége, valószínű súlya.

1949. december 31-ig a valószínű mennyiség, ami lesz.

Megjelent

az Állami Könyvkiadó kiadásában

Márton István:

GÉPELEMEK ÉS GÉPRAJZ

című gyakorlati kézikönyve. Kitűnő segédkönyv minden műszaki dolgozó és tanuló kezében. 72 ábrával.

Bolti ára 50 lej. — Postán megrendelhető: Centrul de Difuzare a Cărții Cui, Strada Horea 8. cimen

Falusi iskolai szövetkezetek, gyógynövénygyűjtők figyelmébe!

Vesziünk hármólégy mennyiségben hársfa-teát és kamilla-teát.

CENTROFARM Kolozsvár, Március 6.-utca 4.

Azokban a falvakban, ahol gyógyszertár nem működik, a FALUSI SZÖVETKEZETEK

vatta- és kötszer-szükségletüket

bármilyen mennyiségben beszerezhetik a CENTROFARM-nál, Kolozsváron, Március 6.-utca 4.

Iskolások!

Gondoskodjatok idejében tankönyvekről és iskola felszerelésről az 1949—1950. tanévre. Mindent beszerezhetitek mind a közép-, mind az elemi iskolások számára a

LIBRARIA NOASTRĂ-ban

A MI KÖNYVESBOLIU K-ban Kolozsvár, Szabadság-tér 32. szám

Videkt megrendeléseket utánvétellel szállítunk